

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
діяльності

І.В. Петрова
(підпис) (ініціали, прізвище)
«08» вересня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК.05. СОЦІОЛОГІЯ МИСТЕЦТВА**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти «Бакалавр» (освітній рівень перший)
(перший (бакалаврський)/другий (магістерський))

галузь знань 02 Культура і мистецтво
(шифр і назва)

освітня програма Мистецтвознавство

спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова/за вибором)

мова викладання українська
(українська/англійська)

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми (для акредитованих ОПП та
акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проєктної групи (для ліцензованих ОПП
та ОПП, набір на які здійснюється вперше)

О. Д. Сосік
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри
мистецтвознавства і мистецької освіти
(назва кафедри)

«26» серпня 2025 року № 1
Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія мистецтва» для здобувачів вищої освіти за першим освітнім ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр») за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», за освітньою програмою «Мистецтвознавство» КДАДПМД імені Михайла Бойчука, 2025. 20 с.

Розробник: Романова Олена Петрівна, доктор філософії, доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти КДАДПМД імені Михайла Бойчука, e-mail: romanova_o@kdidpamid.edu.ua

Робочу програму перевірено

Декан факультету _____ А. В. ДЯЧЕНКО
26.08.2025 року

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні Науково-методичної ради факультету декоративно-прикладного мистецтва.

Протокол засідання НМР факультету від 08. 09.2025 року № 1

Голова НМР факультету _____ Костюкова В. М.

©Романова О.П., 2025 рік
©КДАДПМД ім. М. Бойчука, 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Обов'язкова
Електронна адреса https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-mystecztvoznnavstva-i-mysteczkoj-osvity/	Спеціальність (професійне спрямування): 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» ОПП «Мистецтвознавство»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _ (назва)		Семестр II
Загальна кількість годин – 90		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 3	Освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) «Бакалавр»	Аудиторних: 38 год.
		Лекції
		18 год.
		Практичні
		–
		Семінарські
		20 год.
		Самостійна робота
		52 год.
		Індивідуальні завдання:
		–
		Вид контролю:
		Поточний, підсумковий
		Форма контролю
		Диференційований залік

2. Мета та заплановані результати навчання

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціологія мистецтва» є засвоєння студентами теоретичних знань з соціології мистецтва, уявлень про соціологічні концепції мистецтва, актуальні розробки в даній галузі щодо проведення конкретно-соціологічних досліджень в мистецтвознавстві, і формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

2.2. Заплановані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Соціологія мистецтва» відповідно до освітньо-професійних програм передбачено формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі мистецтвознавства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів даної галузі, а також суміжних спеціальностей, зумовлених комплексним підходом, проведення досліджень, та/або здійснення інновацій, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних

особливостей.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК 10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

Програмні результати навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна:

Згідно з вимогами ОПП «Мистецтвознавство» студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі програмні результати навчання:

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН 12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

ПРН 14. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

5. Передумови для вивчення дисципліни

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1.	«Філософії мистецтва»
2.	«Мистецтвознавство»
3.	«Історії мистецтва»

5. Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення модуля навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання**:

Знати:

- базовий понятійно-категоріальний апарат, провідні теоретичні концепції соціології мистецтва та історичні етапи її становлення як самостійної наукової дисципліни;
- об'єкт, предмет, структуру та соціокультурні функції соціології мистецтва в системі гуманітарного знання;
- історичні особливості, закономірності та тенденції становлення й розвитку вітчизняних і світових шкіл соціології мистецтва;
- специфіку функціонування мистецтва як специфічного соціального інституту, а також особливості взаємодії таких системоутворюючих елементів, як арт-спільнота, творча група, соціальна організація та особистість митця в соціумі;
- методологію, принципи побудови та зміст основних структурних елементів емпіричних соціологічних досліджень у сфері мистецтва та художньої культури.

Вміти:

- визначати місце, роль та соціокультурний статус особистості митця й глядача в системі сучасних інституційних зв'язків арт-середовища;
- критично опрацьовувати наукові першоджерела, застосовуючи теоретичні соціологічні знання для аналізу актуальних процесів у художній культурі;
- системно аналізувати, інтерпретувати та верифікувати результати емпіричних соціологічних досліджень у сфері мистецтва;
- орієнтуватися в сутності провідних методологічних підходів до вивчення механізмів функціонування, сприйняття мистецтва в суспільстві;
- творчо застосовуючи набуті інструменти на практиці.

Зв'язок з іншими дисциплінами

Викладання курсу «Соціологія мистецтва» передбачає зв'язок з дисциплінами «Соціологія», «Правознавство», «Філософія», «Культурологія», «Політологія», «Етика», «Естетика».

5. Програма навчальної дисципліни
5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	лекц.	Практ.	Сем.	СР
1	2	3	4	5	6
Семестр 2					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ СОЦІОЛОГІЇ МИСТЕЦТВА					
Тема 1. Предмет і завдання соціології мистецтва. Зв'язок соціології з мистецтвознавством та естетикою. Сфери соціології мистецтва та художньої культури	9	2		2	5
Тема 2. Етапи розвитку соціології мистецтва. Закони та принципи. Особливості становлення в Україні	9	2		2	5
Тема 3. Естетичний феномен соціології мистецтва. Категоріальна система художньої культури та її суб'єкти. Митець, публіка, критика	10	2		2	6
Разом за змістовим модулем 1	28	6		6	16
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ МИСТЕЦТВА В СУСПІЛЬСТВІ					
Тема 4. Інституціональна структура художнього життя суспільства	10	2		2	6
Тема 5. Соціологія образотворчого мистецтва	15	3		4	8
Тема 6. Соціологія кіно	12	2		4	6
Тема 7. Соціологія музики і театру	12	2		2	8
Тема 8. Соціодинаміка функціонування мистецтва в епоху масових комунікацій та цифровізації	13	3		2	8
Разом за змістовим модулем 2	62	12		14	36
Усього годин	90	18		20	52
Вид контролю: диференційований залік					

5.2 Теми лекцій

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин
		ДФН
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ СОЦІОЛОГІЇ МИСТЕЦТВА		
1	Тема 1. Предмет і завдання соціології мистецтва. [Базова: 5,6. Допоміжна: 7, 15]. Зв'язок соціології з мистецтвознавством та естетикою. Сфери соціології мистецтва та художньої культури.	2
2.	Тема 2. Етапи розвитку соціології мистецтва. [Базова: 5, 6. Допоміжна: 10, 15]. Закони та принципи. Особливості становлення в Україні.	2
3	Тема 3. Естетичний феномен соціології мистецтва. Категоріальна система художньої культури та її суб'єкти. Митець, публіка, критика. [Базова: 6. Допоміжна: 10, 11, 13]. Соціальний статус митця. Еволюція фігури художника: від ремісника до «вільного творця» та суб'єкта креативних індустрій.	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ МИСТЕЦТВА В СУСПІЛЬСТВІ		
4	Тема 4. Інституціональна структура художнього життя суспільства. [Базова: 1, 5-6. Допоміжна: 5-7]. Поняття соціального інституту мистецтва та його структурні компоненти. Державна культурна політика та правове регулювання художнього процесу. Соціологічний аналіз художнього життя: поняття, суб'єкти, динаміка. Процеси інституціоналізації нових форм творчості. Канали соціокультурної трансляції мистецтва та художніх цінностей: музейно-галерейна справа, театральні-видовищні заклади, концертні об'єднання.	2
5	Тема 5. Соціологія образотворчого мистецтва. [Базова: 5-6, 14. Допоміжна: 7-8]. Специфіка та еволюція соціальних досліджень в даному напрямку. Соціокультурні та художні проблеми архітектурної діяльності.	3

6	Тема 6. Соціологія кіно. [Базова: 5-6, 14. Допоміжна: 7-8, 16-17]. Предмет і становлення соціології кіно як галузевої соціології, категоріальна система. Соціологічні проблеми в кіно СРСР, в сучасній Україні. Соціокультурні виміри кінематографічного процесу в Україні.	2
7	Тема 7. Соціологія музики і театру. [Базова: 1-2, 5-6. Допоміжна: 7-8, 16-17]. Формування предмету і структури. Соціокультурний виміри музики в Україні. Специфіка соціологічних досліджень театру і формування його предмету. Особливості розвитку соціології театру в Україні. Соціокультурні виміри театрального процесу: сучасний стан.	2
8	Тема 8. Соціодинаміка функціонування мистецтва в епоху масових комунікацій та цифровізації. [Базова: 5-6, 13. Допоміжна: 7-9, 12, 18-21]. Трансформація художньої комунікації під впливом засобів масової інформації (телебачення, кінематограф, преса). Медіатизація мистецтва. Віртуалізація художнього простору: інтернет-мережа та соціальні медіа як нове середовище дистрибуції та рецепції художнього тексту. Соціологічні проблеми побутування комп'ютерного (цифрового) мистецтва: трансформація інституту авторства та поява мережових арт-спільнот.	3
Усього годин за 2 семестр		18

5.3 Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ СОЦІОЛОГІЇ МИСТЕЦТВА

1	Предмет і завдання соціології мистецтва. Зв'язок соціології з мистецтвознавством та естетикою. Сфери соціології мистецтва та художньої культури.	2
2	Етапи розвитку соціології мистецтва. Закони та принципи. Особливості становлення в Україні	2

3	Естетичний феномен соціології мистецтва. Категоріальна система художньої культури та її суб'єкти. Митець, публіка, критика.	2
---	---	---

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ МИСТЕЦТВА В СУСПІЛЬСТВІ

4	Інституціональна структура художнього життя суспільства	2
5	Соціологія образотворчого мистецтва	4
6	Соціологія кіно	4
7	Соціологія музики і театру	2
8	Соціодинаміка функціонування мистецтва в епоху масових комунікацій та цифровізації.	2
	Усього годин за 2 семестр	20

5.4. Теми практичних занять - Навчальним планом не передбачено.

5.5 Самостійна робота

Самостійна робота студента близька до дослідної. Форми самостійної роботи студентів:

1. Підготовка доповідей.
2. Виконання практичних завдань.
3. Написання та захист реферату.
4. Написання конкурсних й дослідницьких робіт.
5. Підготовка до виступів на практичних заняттях.
6. Виконання тестових завдань.

№ теми	Назва теми	Кількість годин	Вид контролю
		ДФН	

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ СОЦІОЛОГІЇ МИСТЕЦТВА

1	Предмет і завдання соціології мистецтва. Зв'язок соціології з мистецтвознавством та естетикою. Сфери соціології мистецтва та художньої культури.	5	Поточний
2	Етапи розвитку соціології мистецтва. Закони та принципи. Особливості становлення в Україні	5	Поточний
3	Естетичний феномен соціології мистецтва. Категоріальна система художньої культури та її суб'єкти. Митець, публіка, критика.	6	Поточний

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ МИСТЕЦТВА В СУСПІЛЬСТВІ

4	Інституціональна структура художнього життя суспільства	6	Поточний
5	Соціологія образотворчого мистецтва	8	Поточний
6	Соціологія кіно	6	Поточний
7	Соціологія музики і театру	8	Поточний
8	Соціодинаміка функціонування мистецтва в епоху масових комунікацій та цифровізації	8	Поточний
	Усього годин за 2 семестр	52	Підсумковий: диференційований залік

6. Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

З метою визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи, які визначають поточний і підсумковий контроль. *Форми поточного контролю:* тестовий контроль, усне та фронтальне опитування, співбесіда, есе, доповідь, студентські презентації, перевірка індивідуального завдання, конспекти тез на основі соціологічних першоджерел. *Форми підсумкового контролю:* стандартизовані тести під час модульного контролю, творчі роботи.

Під час викладання дисципліни застосовуються такі методи навчання:

1. Методи організації навчально-пізнавальної діяльності

За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій; пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: демонстрація, колажі, відеолекції, мультимедійна презентація із застосуванням планувачів, чек-листів, інтелект-карт;
- Практичні: виконання аналітично-творчих завдань (есе, створення художніх образів, проєктування газет, колажів, листів, тощо).

За ступенем пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, репродуктивно-варіативні, проблемно-пошукові, частково-пошукові, інтегративні.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота аспірантів: аналіз першоджерел, підбір наукового матеріалу сучасних мислителів.

2. Інтерактивні методи для мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- Методи стимулювання інтересу: дискусії, дебати, полеміки; мозкові штурми (метод цікавих аналогій, метод-кейс, ін.);
- Рольові моделі: науковий круглий стіл, моделювання соціологічного дослідницького процесу тощо;

- Метод групового аналізу, полілогу (робота в діадах);
- Метод концептуалізації візуального мистецтва і соціологічних теорій (синтез: відтворення художнього сприйняття на основі кінострічки у поєднанні з методологією сучасних світових мислителів).

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи діагностики:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, магістраль-навпаки, взаємне навчання (доповідь один одному в парі з аналізом, інсайтами та оцінюванням), доповіді, аналітичні огляди першоджерел;

Методи письмового контролю: конспектування, тести, презентації, конструювання діалектичних тріад;

Методи самоконтролю: самоаналіз.

6.1. Тести для підсумкового контролю (Залік)

1. Що є основним критерієм визначення мистецтва як соціального інституту в соціології?

- a) Наявність індивідуального натхнення у митця;
- b) Наявність сталої системи норм, цінностей, організацій та ролей, що забезпечують виробництво, збереження та трансляцію художніх цінностей;
- c) Естетична довершеність конкретного художнього твору;
- d) Кількість виставок чи вистав, проведених за рік.

2. Який соціокультурний канал трансляції мистецтва безпосередньо забезпечує інституціональне збереження та соціологічний моніторинг сприйняття рухомих пам'яток художньої культури?

- a) Приватна майстерня художника;
- b) Музейно-галерейна система;
- c) Засоби масової інформації;
- d) Вуличні простори міста.

3. Хто в соціологічній структурі сучасного арт-ринку образотворчого мистецтва виступає головним інституційним посередником («гейткіпером» / вартовим брами), що конструює символічну та економічну цінність художнього об'єкта?

- a) Рама і паспарту картини;
- b) Реставратор;
- c) Куратор, галерист та арт-критик;
- d) Технічний персонал виставкової зали.

4. Згідно з соціологічною концепцією П'єра Бурдьє, здатність реципієнта розпізнавати коди та стилі в образотворчому мистецтві є маркером:

- a) Економічного капіталу (наявності грошей);
- b) Культурного капіталу та соціальної дистинкції;
- c) Природного біологічного зору;
- d) Політичних переконань глядача.

5. Що є головним об'єктом дослідження в соціології кіно на відміну від кінознавства?

- a) Технічні характеристики кінокамер та особливості монтажних програм;
- b) Кінематограф як соціокультурний інститут, механізми його взаємодії з аудиторією та відображення соціальних процесів у кінотексті;
- c) Біографія та психологічні травми конкретного актора;
- d) Еволюція систем кіноосвітлення.

6. Який соціологічний метод є найбільш ефективним для дослідження прихованих соціальних смислів, стереотипів та ідеологем у структурі кінофільму?

- a) Анкетування касирів кінотеатрів;
- b) Хронометраж тривалості кадрів;
- c) Якісний контент-аналіз (соціологічний аналіз кінотексту);
- d) Спостереження за чергою у гардеробі.

7. Феномен «театральної публіки» в соціології театру розглядається як:

- a) Випадкове скупчення людей в одному приміщенні;
- b) Специфічна соціальна спільнота, диференційована за соціокультурними характеристиками, очікуваннями та мотивацією;
- c) Споживачі виключно комерційного продукту;
- d) Однорідна (гомогенна) маса без внутрішніх відмінностей.

8. У контексті соціології музики (зокрема за Т. Адорно), «індустріалізація та комерціалізація» музичного виробництва призводить до:

- a) Підвищення загального інтелектуального рівня слухачів;
- b) Стандартизації музичного продукту, пасивності сприйняття та формування «регресивного слуху»;
- c) Повної ліквідації масової культури;
- d) Зростання ролі класичної філармонійної музики.

9. Процес «медіатизації» мистецтва в епоху масових комунікацій означає, що:

- a) Мистецтво більше не потребує глядача;
- b) Форми існування, поширення та сприйняття художнього твору починають підпорядковуватися логіці та технологіям мас-медіа;
- c) Держава повністю фінансує всі цифрові проекти;
- d) Художники відмовляються від використання Інтернету.

10. Як цифровізація та поява мережевих арт-спільнот (Web 2.0) впливають на класичний інститут авторства з погляду соціології?

- a) Максимально консервують традиційну фігуру митця-одинака;
- b) Розмивають межі між професійним автором і аматором (демократизація та партисипація), трансформуючи статус художнього виробництва;
- c) Повністю знищують потребу в захисті авторських прав;
- d) Припиняють будь-яку комунікацію між художником та аудиторією.

Ключ правильних відповідей: All - b; (only 3 and 6 – c).

7. Форми поточного і підсумкового контролю

Поточне тестування та самостійна робота		Самостійна робота	Залік	Сума
Змістовні модулі				
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2			
Т. 1-3	Т. 4-8			
18	42	40		100

Назви змістових модулів	Дата проведення контролю	Форма контролю	Максимальна кількість балів
Відвідування занять ЗМ 1. Предмет вивчення соціології мистецтва,	22.05	Поточний контроль	20 балів: 9 Лекційних, 10 Семінарських, Залік (по 1 балу за відвідування).

ЗМ 2. Функціонування мистецтва в суспільстві			
Самостійна робота (Опрацювання матеріалу, читання першоджерел): ЗМ 1. Предмет вивчення соціології мистецтва, ЗМ 2. Функціонування мистецтва в суспільстві	02.05	Поточний контроль	40 балів (8 Самостійних по 5 балів): Модуль 1 – 15 балів Модуль 2 – 25 балів
Семінарські заняття ЗМ 1. Предмет вивчення соціології мистецтва ЗМ 2. Функціонування мистецтва в суспільстві	16.05	Поточний контроль	40 балів: 10 Семінарів по 4 бали
Залік	31.05	Підсумковий контроль	

Форми контролю	Максимальна кількість балів
	Денна форма навчання
Конспектування наукових джерел	20 x 2 = 40 балів
Презентація	20 x 2 = 40 балів
Творча робота	20 балів
Всього	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання.

9.

Критерії оцінювання конспекту наукового джерела (max 20 балів):

- творчий підхід, наявність власної думки щодо аналізованої проблеми, повне розкриття теми й авторського погляду, дотримання визначеного обсягу (орієнтовно 10 тез), дотримання технічних вимог до оформлення – 20 балів;
- наявність власної думки щодо аналізованої проблеми, повне розкриття теми й авторського погляду, дотримання визначеного обсягу, дотримання технічних вимог до оформлення – 16–19 балів;
- неповне розкриття теми й авторського погляду, дотримання визначеного обсягу, дотримання технічних вимог до оформлення – 11–15 балів;

- часткове розкриття теми й авторського погляду, часткове дотримання визначеного обсягу, дотримання технічних вимог до оформлення – 6–10 балів;
- недостатнє розкриття теми й авторського погляду, недотримання визначеного обсягу, недотримання технічних вимог до оформлення – 2–5 балів;
- завдання не виконано – 0 балів.

Критерії оцінювання презентації (max 20 балів):

- творчий підхід, висока інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, читабельність, естетичне оформлення, дотримання мовних норм у тексті, дотримання визначеного обсягу (не менше 5 слайдів) – 20 балів;
- достатня інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, читабельність, естетичне оформлення, дотримання мовних норм у тексті, дотримання визначеного обсягу – 16–19 балів;
- недостатня інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, читабельність, естетичне оформлення, незначне недотримання мовних норм у тексті – 11–15 балів;
- недостатня інформативність підбраного матеріалу, неповна відповідність слайдів текстовому опису, читабельність, недбале оформлення, значне недотримання мовних норм у тексті – 6–10 балів;
- низька інформативність підбраного матеріалу, невідповідність слайдів текстовому опису, нечитабельність, недбале оформлення, недотримання мовних норм у тексті – 2–5 балів;
- завдання не виконано – 0 балів.

Критерії оцінювання творчої роботи (max 20 балів):

- творчий підхід до розкриття теми, яскраве демонстрування власної позиції, дотримання визначеного обсягу (5 сторінок у форматі .docx), дотримання мовних норм – 20 балів;
- повне розкриття теми, наявність власної позиції, дотримання визначеного обсягу, дотримання мовних норм – 16–19 балів;
- часткове розкриття теми, наявність власної позиції, дотримання визначеного обсягу, дотримання мовних норм – 11–15 балів;
- часткове розкриття теми, дотримання визначеного обсягу, дотримання мовних норм – 6–10 балів;
- недостатнє розкриття теми, недотримання визначеного обсягу, недотримання мовних норм – 2–5 балів;
- завдання не виконано – 0 балів.

8. 1. Контроль та критерії оцінювання знань студентів Диференційований залік

Розподіл балів за 100-бальною шкалою			
Поточний контроль (ПК)			
Форми поточного контролю змістових модулів	Відвідування лекцій	Відвідування Семінарів	Максимальні бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ СОЦІОЛОГІЇ МИСТЕЦТВА			
Тема 1. Предмет і завдання соціології мистецтва	1	1	4
Тема 2. Етапи розвитку соціології мистецтва	1	1	4
Тема 3. Естетичний феномен соціології мистецтва. Категоріальна система художньої культури та її суб'єкти. Митець, публіка, критика	1	1	4
Всього:	3	3	12
Разом	18		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ МИСТЕЦТВА В СУСПІЛЬСТВІ			
Тема 4. Інституціональна структура художнього життя суспільства	1	1	4
Тема 5. Соціологія образотворчого мистецтва	2	2	4x2
Тема 6. Соціологія кіно	1	2	4x2
Тема 7. Соціологія музики і театру	1	1	4
Тема 8. Соціодинаміка функціонування мистецтва в епоху масових комунікацій та цифровізації.	1	1	4
Залік	1		
Всього:	7	7	28
Разом	42		
Самостійна робота	40		
Разом за семестр 2 вивчення дисципліни	100		

8.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

			Оцінки за національною шкалою
--	--	--	-------------------------------

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінки за національною шкалою	Для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90-100	A	5 (відмінно)	5 (відмінно)	зараховано
82-89	B	4 (добре)	4 (добре)	
75-81	C	4 (добре)		
68-74	D	3 (задовільно)	3 (задовільно)	
60-67	E	3 (достатньо)		
35-59	FX	2 (незадовільно) з можливістю перездачі	2 (незадовільно)	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним курсом	2 (незадовільно)	

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія мистецтва» для здобувачів вищої освіти за першим освітнім ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр») за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», за освітньою програмою «Мистецтвознавство» КДАДПМД імені Михайла Бойчука, 2026. 20 с.
2. Ноутбук, планшет.
3. Онлайн-ресурс Google Workspace for Education.
4. Демонстраційний дидактичний матеріал.

10. Рекомендовані джерела інформації

10.1 Основна література

1. Закон України Про освіту, від 05.09.2017р. №2145 – VIII.
2. Загальна соціологія. Хрестоматія. Фурман А.В., Біскуп В.С., Морщакова О.С. Ліра-К, 2020. 354 с.
3. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: навч. пос. К.: МАУП, 2004. 464 с.
4. Нестуля О.О., Нестуля С.І., Вerezомська С.Ж. Соціологія. Практикум. Модульний варіант. К.: Центр учбової літератури, 2025. 272 с.
5. Покуліта І.П. Соціологія культури. Навч. посібник для бакалаврів. К.: Арістей, 2011. 136 с.

6. Семашко О.М. Соціологія мистецтва. Навч. посібник., 2-ге вид., випр. і доповн. Львів: Магнолія Плюс, 2006. 244 с.
7. Соціологія. За ред. Волович В.І. К.: Центр учбової літератури, 2021. 808 с.
8. Соціологія. За ред. Козирєва М.П. Навч. посібник. Л.: Львівський держ. університет внутрішніх справ, 2013. 440 с.
9. Соціологія. За ред. Лукашевича М., Туленкова М. Загальний курс: підручник. К.: Каравела, 2011. 407 с.
10. Соціологія. За ред. Пачковського Ю.Ф. Л.: ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 418 с.
11. Соціологія. За ред. Требіна М.П. Харків, Право, 2010. 224 с.
12. Соціологія. Навч. посібник. Перегуда Є.В та ін. К.: КНУБА, 2012. 140 с.
13. Степаненко В.П., Батаєва К.В. Історія української соціології. ХІХ-ХХІ: навч. посібник. К.: Інститут соціології НАН України, 2023. 566 с.
14. Юрій М.Ф. Соціологія культури. Кондор, 2006. 304 с.

10.2 Допоміжна література

1. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки. Вид. Жупанського, 2004. 688 с.
2. Бурд'є П. Соціологія політики. Socio-Logos, 1993. 236 с.
3. Гавриленко І.М., Огаренко В.М., Свідін О.Л., Яковенко Ю.І. Соціологія освіти: Навч. посібник. Кн. 1. Запоріжжя: ГУ «ЗІДМУ», 2006. Запоріжжя: КПУ, 2009.
4. Гіденс Е. Соціологія. К., 2002. 237 с.
5. Дороніна М.С., Сасіна Х. Соціологія (візуалізація основних положень) : навч. посібник. Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. 172 с.
6. Захарченко М.В., Погорілий О.І. Історія соціології (від античності до початку ХХ ст.). К., 1993.
7. Кочубей Н.В. Соціокультурна діяльність. Навч. посібник. Університетська книга, 2025. 122 с.
8. Культурологічний альманах: журнал Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. URL: <https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac>
9. Парсонс Т. Соціальна структура і особистість. К.: Дух і Літера, 2011. 338 с.
10. Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття: Посібник. К., 1996.
11. Романова О. Філософські інноваційні методи формування світогляду майбутнього дизайнера та митця. *Український мистецтвознавчий дискурс*, № 2, 2026. С. 395-401.
12. Романова О. Соціально-антропологічні виміри існування українських мігрантів під час воєнних потрясінь 2022-2025. *Воєнна еміграція (п'ята хвиля): надовго чи назавжди?* : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., 25 квітня 2025 р. Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна. С. 25-28. URL: <https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2025/05/zbirka-voyenna-emigracziya.pdf>
13. Ручка А.О., Танчер В.В.. Курс історії теоретичної соціології. К., 1996.
14. Соціологія: короткий енциклопедичний словник. За ред. В.І. Воловича. К., 1998.
15. Сорока Ю.Г. Соціологія культури : навчально-метод. посібник. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 136 с.
16. Український соціологічний журнал. URL: <https://periodicals.karazin.ua/usocjour>

17. Український мистецтвознавчий дискурс: журнал. URL: <https://ukrainianartscience.in.ua/index.php/uad>
18. Українська соціологічна думка в пошуках шляхів соціально-економічного розвитку. Матеріали соціологічних читань пам'яті академіка НАН України В. М. Ворони. К.: Інститут соціології НАН України, 2024. 103 с.
19. Українське суспільство: моніторинг соціальних змін. 30 років незалежності: Збірник наукових праць. Випуск 8 (22). К.: Інститут соціології НАН України, 2021. 714 с.
20. Українське суспільство в умовах війни. К.: Інститут соціології НАН України, 2024. 450 с.
21. Шульга М.О. Стан сучасного українського суспільства: Цивілізаційний вимір. К.: Інститут соціології НАН України, 2017. 198 с.
22. Socio-Cultural Management Journal. URL: <https://socio-cultural.knukim.edu.ua/>

10.3 Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека УДУ імені М.П. Драгоманова. URL: <https://www.npu.edu.ua>
2. Закон України «Про освіту». URL: <https://www.mon.gov.ua>
3. Дані про соціологічні публікації в Україні. URL: <https://www.meta-ukraine.com>
4. Статистичні матеріали Держкомстату України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
5. Домашня сторінка харківських соціологів. URL: <https://www.sociology.kharkov.ua>
6. Інститут соціології НАН України (Київ). URL: <http://i-soc.com.ua/ukr/index.php>
7. Інститут демографії і соціальних досліджень НАН України. URL: <http://www.idss.org.ua>
8. Київський міжнародний інститут соціології (KMIC). URL: <http://www.kiis.com.ua>
9. Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка. URL: <http://www.uisr.org.ua/monitoring>

12. Узгодження робочої програми навчальної дисципліни

Л И С Т узгодження робочої програми навчальної дисципліни «Соціологія мистецтва»,

складеної відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за напрямом/спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», ОПП «Мистецтвознавство», розробленої доцентом кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти, доктором філософії Романовою О.П.
(вказати посади, наукові ступені та/або вчені (почесні) звання авторів, їхні ПІБ)

	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – <u>кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти</u> (назва кафедри)			26.08.2025 р. №1
Випускова кафедра – <u>кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти</u>			

12. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки